

**Naaja H. Nathanielsen
Løsgænger**

**FM 2016/89
26. maj 2016**

Forslag til forespørgselsdebat om, hvilke samfundsværdier der skal være grundlæggende for at sikre en øget lighed i udviklingen af vores land.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Lighed og ensed er ikke det samme. Vi skal ikke være ens, for at være lige. Vi skal kunne være dybt forskellige: have forskellige meninger, forskellige interesser og forskellige baggrunde. Men uanset hvor forskellige vi er, bør vi betragtes som værende lige meget værd og have den samme adgang til samfundets goder. Mangfoldighed må være en grundværdi i et samfund med ønske om lighed mellem borgerne. Tanken om et samfund, hvor alle er helt ens og mener det samme om alting skræmmer mig lige så meget, som tanken om et samfund der er præget af stor ulighed.

Det er nogle gode værdier som Inuit Ataqatigiit foreslår, skal være styrende for vores udvikling. Særligt vil jeg understrege behovet for uddannelse til alle. Vejen til mere lighed går gennem uddannelse. Der er praktisk taget ingen arbejdsløshed blandt uddannede borgere. Og en fast tilknytning til arbejdsmarkedet giver tryghed og sikkerhed. Spørgsmålet er, hvordan vi opnår dette. Vi har i fællesskab konstateret, at alt for mange børn ikke får det ud af folkeskolens undervisning, som de har brug for. Derfor er det ikke nok at tale om værdier, der skal reelle forandringer til. Forandringsarbejdet på folkeskoleområdet er så småt gået i gang – og det er nødvendigt vi bakker dette arbejde op politisk. Lærerne, Ilinniarfissuaq, kommunerne, forældrene, eleverne, skolerne og alle de andre på området skal vide, at de kan regne med vores opbakning med det kæmpe arbejde der ligger foran os. Politik skal ikke spænde ben for bestræbelserne på at skabe en bedre folkeskolen end vi har i dag.

Derudover foreslår jeg, at vi skal styrke vores ansvarsfølelse overfor os selv og hinanden. Vi må kræve meget af os selv og ikke henvise til, at løsninger på diverse problemer skal komme fra andre sider. Hvis man kan se et problem i sit samfund, har man automatisk et ansvar for at bidrage til løsningen af det. Der er for mange, der sidder derhjemme eller på de sociale medier og brokker sig, men ikke stiller sig til rådighed i politik eller i foreninger. Vi har mange borgere med gode input og ideer, som ikke engagerer sig. Men samfund drives helt grundlæggende af engagement og fællesskab. Hvis ingen gør noget er der heller intet der binder os sammen. Jeg ser med bekymring på den tendens, at mange værger sig ved at stille op i politik eller offentligt ytre deres mening af frygt for at blive hængt ud. Derfor bliver den offentlige debat domineret af den samme personske – vi trænger til nyt blod. Og hvis nogle borgere vitterligt er bange for at sige deres mening offentligt, af frygt for konsekvenserne – så har vi et stort problem vi må tage hånd om.

Et andet væsentligt aspekt mener jeg må være frivillighed. Vi må forvente af os selv og hinanden at vi giver tilbage til samfundet i det omfang vi kan overskue det. Jeg vil påstå at vi alle har 2-3 ledige timer om ugen som vi vil kunne bruge i vores lokalsamfund. Vi kan indgå i det foreningsliv der er eller skabe noget selv. At give noget til andre frivilligt styrker ens selvværd og stolthed. Og de frivillige kræfter betyder meget for landets udsatte. At der er borgere der er besøgsvenner, mentorer eller laver projekter for børn og unge er med til at skabe mere lighed – og mere fællesskab.

Det var mine bud på, hvilke værdier der skal være til stede i vores land, hvis vi skal opnå en øget lighed. Tak til Inuit Ataqatigiit for at give os mulighed for at debattere dette.